

Szerkesztőség:
Kasinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Bérmertelen leveleket csak ismert kintől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Kasinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjazás szerint.
Egyes száma 5 kr. ánnep- és vasárnap után, szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 12 ft.
Fél évre 6 ft.
Negyed évre 3 ft.
Egy hónapra 1 ft.

Vidékre postán küldve:
Egész évre 14 ft. — kr.
Fél évre 7 ft. — kr.
Negyed évre 3 ft. 50 kr.
Egy hónapra 1 ft. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

A bolgár fejedelem utja.

Bécs, augusztus 11.

Néhány nappal ezelőtt jelentette egy jól értesült, a Coburg családdal bizalmas viszonyban élő személyiség, hogy Ferdinand herceg a bolgárok jogos követelése — megválasztott fejedelemük jöjjön haza! — és Oroszország makacs hajthatatlansága közé állittatva, tudni fogja ugy a maga, mint a bolgárok iránt való kötelességét és azt teendit, a mit férfiu méltósága parancsol. Ime cselekedtet. Férfiu méltósága pedig azt parancsolta, hogy miután mindent megtett, a mit megalkodás nélkül megtehett, hogy Sándor czár a politikája által gyötört bolgárok iránt kiengesztelje s a czár ennek daczára megmarad a merev non possumus mellett: viselje az elfogadott koronával járó terheket is, utazék le a népei közé, mely őt fejedelemnek választás gyeplőre kisérje kezeibe az uralkodás tetteit s a csak elvben merev, a gyakorlatban azonban nagyon is hajlítható czár a »bevégzett nyelv« megbékéltetni.

A jelentőséges lépés, melyet a herceg — immár tényleg fejedelem — Bulgáriában való utazásával teszen, itt Bécisben nem lepett meg senkit. El voltak készülve rá, ugyszólván magától el kellett készülnie lenni arra, hogy az igen komoly ifju, midőn előbb a candidatió s aztán a megejtett választás elfogadására határozta el magát, ezt nem tette a nélkül, hogy minden esélyt és esélytől esélytől eleve meg nem fontolt volna, hogy azon bár nem óhajtott, de előre is nagyon valószínű esetre, mely szerint a czár által állhatatosan törvénytelennek tekintett sobranje által teljesített absolute Oroszország a beleegyezést absolute meg tagadja, meghatározott irányt, előre haladva s nem hátrálva megteendő utat ki ne jelölt volna.

Itt a herceget sem fel nem bátorították, sem nem instruáltak arra nézve, hogy mint cselekedjék meg-

elégedtek azzal, hogy kijelentették előtte, miszerint egyrészt szívesen látják a bolgár trónon, másrészt azonban különös meglepéssel tapasztalták, hogy elhatározását mily nyomattal hangszolyta, mely szerint a berlini szerződés határozatainak és követelményeinek eleget teend. És ha Ferdinand azon tervét illetőleg, hogy a bolgárok kérésének engedve, az orosz beleegyezés kieszközlését czélzó fázadozásait »intra dominium« folytatja, Kálnoky gróftól tanácsot kért volna. akkor kétségtelen, hogy Ausztria-Magyarország külügyének vezetője a berlini szerződésnek s minden szabványának respectálását tanácsolja a fejedelemnek. De parancsolni nem parancsolhat Kálnoky a hercegnek, s ha ez utazni akart, a miniszter őt abban nem gátolhatta.

Az az egy azonban áll, hogy — mint már fentebb mondtuk, — Ferdinand elhatározása itt senkit meg nem lepett; de bátran megköczkázthatjuk azon állítást is, hogy Bulgária és sobranje monarchiának és szövetségesei jóakarata s erkölcsi támogatására ezentul is számíthatnak.

A szövetséges hatalmak Ferdinand túrnóvi utazását semmi esetre sem tekintik a berlini szerződés megsértésének mertők a regensséget és a sobranjét jogosultnak tartják a fejedelemváltásztás megejtésére s Oroszországnak mi sem nyujtana indokolt ürügvet arra, hogy ez alkalomból Bulgáriában cselekvőleg léphessen fel, mint Európa executora s a bevégzett tényeket megsemmisíthesse. Európa szó nélkül túrta, hogy Oroszország a berlini szerződés azon határozmányát, mely szerint Batum s zab-d-kikötő lett, saját kénye szerint hatályon kívül helyezte: fékezze most Oroszország rossz hangulatát és azon való nehezítését, hogy Bulgária — minthogy másképp nem is cselekedhetik, — a berlini szerződés körvonalaiból eltérő

kerülő uton igyezkzik a legitim állapotokhoz visszavezetést ösvényt keresni. Egyébiránt még mindig lehet séges, habár többé nem is valószínű hogy Oroszország beéri azzal, ha Ferdinand egyelőre mint a porta által is szívesen fogadott regensveszi kezébe a bolgár zavarok rendezését s választását egy ujjában összehívadó sobranje által szentesítetteti.

A király és Tisza Kálmán Mint a „Pester Correspondenz“-nek Bécsből sürgönyök. Ő felsége születésnapját — augusztus 18-át — az idén Schönbrunnban szándékozik töltetni. Augusztus 19-én, mint e pillanatban tervezve van, megkezdődnek a közös miniszteri tanácskozások, melyekben a delegatiók elé terjesztendő költségvetés fog megállapítani s melyeken Tisza Kálmán is és pedig kettős minőségben: mint miniszterelnök s mint pénzügyminiszter, részt veendő. A végmegállapodások szokás szerint Ő Felsége előktele alatt fognak megtörténni.

Tisza Kálmán — mint a „Ujter Correspondenz“ továbbá jelenti, — Bécs utjára mar magával viszi az 1888. évi magyar költségvetési törvényjavaslat vázlatát is, hogy annak betérjesztésére a király előzetes jóváhagyását kikérje.

Az a javaslatbeli megállapodások azonban még korántsem véglegesek s annyal inkább változhatnak, minthogy egyrészt a miniszterelnök ép most készült tengeri fürdőbe menni, a mire egészségügyi tekintetből égető szüksége van, másrészt sem a közös, sem a magyar költségvetés végleges megállapítása nem oly sürgős, hogy vele szeptember első napjain várni ne lehetne, a mikorra ugyanis Tisza miniszterelnök visszaérkezik.

Ezuttal is megjegyzendő, hogy Ő Felsége ismételten kegyteljesen tudatta Tisza Kálmánal, hogy mily nagy sajtó fektet a király arra, miszerint a miniszterelnök gondozza egészségét, melyet estendőről-estendőre folytatott, erőt emésztő államférfiu munkássága talán túlságosan is megírísél.

Városi közügyek.

— Augusztusi közgyűlés —
(Harmadik nap)

Arad, augusztus 12.
Aradváros törvényhatósági bizottsága ma végre befejezte augusztus havi közgyűlését. Mikor a polgármester az ülést megnyitotta,

A park aljában egy kis hegyi patak csörgödez, melynek vize malom hajtására való fellegóra. A soborsinaiaknak az a patak a kedvencz fürdőhelyük s ezen nem is csodálkozom, miután a vize sok vasat tartalmaz. Ezzel keletkezett, mint halom, volt is szoban, hogy a patakra egy furdót építenek, vendégszobákat rendeznek be. — de a terv, tudja isten mi okból dugába dőlt, pedig nagyon kar érte!

Ha 4—5 éves selyplő kis gyermek volna, meg nem alhatnám, hogy örömlében így kiáltás föl: „Istenem! Istenem! beh szót ajma, kője, meg szíva van ebben a Soborsinban!“ Még az utak is szivfakkal vannak szegélyezve, melyeken a gyümölcs ep most van éréseben. Kóbor cigánycsapatok, agról-szaktató vandorlegények meg is tömik a tarisznyájukat bélele jól s áldják magukban az istent az ingyen táplálékért: különben a lakosok sem verik meg, sőt a románok a passio egy új nemével fogyasztják. Így látom a szivfakról az eret szemeket szegegetni s tüntetgetni el a nyomra. Ez a különös erési mód tartott mindaddig, míg csak az ut végére nem jutottak. Ekkor az a ki jól lakott, le ugrott a pajtasa válláról s most meg ő vette vállai közé az éhes collegát, s kezdett vele visszafelé menni az uton, melyen előbb ő este végig a fakát.

A község egyik templomának a tornya óra is van, mi ily kisebb helyeken szokatlan. Nem sokban különbözik azon aradi collegiától, mely a mioriták tornyában járja mar oly regóta a bolondját. Ez is, mikor az „óra“ kelene ütné, akkor üti a „feryalt“, s mikor meg a „feryalt“ üti a „feryalt“, éppen nem üti semmit.

Nagyon jó világ jár itt a kintornásokra, kikkel mi városiak sehoggy sem tudunk kibékülni, miután az egészet csak privignizák kollidulnak tekintjük, és epen nem találunk elvezetést a spidulák zöngeményeit. Itt azonban megfordulva áll a dolog. Ha valami kintornas vetődik a községbe, nagy keletje van, akad olyan ember is, a ki egész deluntana megfogadja, mint ezt volt alkalmam is tapasztalni egy vasárnap délután. Ott huzta a jambor talán egész delutan egy helyen, s a hazánk meg a szomszédok pipászó mellett ajlatosan hallgatták keső esug. Persze az elő-

totta, éppen egy városi képviselő volt jelen, kinek a jegyzőkönyvet hitelesítenie kellett, s a dolognak még az a comicus oldala is meg volt, hogy ez a képviselő a tegnapi ülésen ott sem volt.

Végre aztán összehgyűltek vagy tizenötön s szép csendesen letárgyalták a hátralevő gydarabokat.

Tudósításunk a következő:

II.

Salacz Gyula polgármester megnyitván az ülést mindenkélttel felolvastattat és hitelesített a tegnapi ülés jegyzőkönyve.

A napirend előtt bejelent a polgármester hogy Zár a y Odón phylloxera-biztos által a Dobiasch, Daranyi, Prokop, Nagy és Pálincas-fele szőlőkben a phylloxera jelenléte constataltott, úgy szintén egy pernyávi szőlőben. Erre vonatkozólag a földmivelségi miniszternek a kellő jelentés megtörtétt. Kéri a közgyűlést, hogy a tanácsot a védtérkédek folytan szükséges költségek utalványozására szólítsa fel.

Barabás Péter szeretné, hogy a költségekhez a szőlőtulajdonosok is hozzájáruljanak.

Salacz polgármester felvilágosítja szót, hogy nagy költségekrol nincs szó.

A közgyűlés a meghatalmazást megadja a tanácsnak.

Következett a napirend első tárgyaként a nyugdíjazásról módosítás.

Institoris Kálmán felolvasa a nyugdíj-bizottságok a tanács által pártolag betérjesztett új elvi megállapodásait, melyeket egész terjedelmében közöltünk lapunkban.

Arkay Kálmán kifogásolja azt, hogy a nyugdíjkepeséggel még nem bíró tisztviselő özvegye is megzerezhosse továbbfizetés útján a nyugdíjkepeséget.

A közgyűlés ez értelemben határozta, a kérdéses szakaszt az özvegyekre nem terjeszti ki.

Az özvegy nyugdíj maximumára vonatkozó szakaszról hosszabb vita fejlődött ki, melyben Salacz polgármester, Institoris Kálmán, Kunz Elek és Arkay Kálmán vettek részt.

A közgyűlés a szakaszt változatlanul elfogadta, valamint az egész ékként módosított szabályzatot.

Ezrel kapcsolatban Pók Károly fogalmazó, továbbá Danes Ferencz és Széchy Akos polgári iskolai tanárok a városi nyugdíj intézetbe felvetettek, valamint elvli kimondattott, hogy a polgári iskolai rendes tanárok általában a városi nyugdíjintézetbe felveendőek.

A betegség és szellemi fogyatkozás következtében munkaképtelenné vált tisztviselőkkel való elbánás tárgyában alkotott szabályrendeletet a közgyűlés a tanácsnak javaslata

tem szokatlan volt a dolog, de felvilágosítottak aztán, hogy a faluban még valójogvető cigány sincs, s a kik vagy néha vendégszerpeli jönnek ide, azok is zámí meg dévai szigányok.

Hogy épen zenéről van szó, a „hangverseny“ sem hagyhatom szó nélkül, melyben minden reggel és este részeselek. — De hogy a tévedést kikérüljük, sietel kijelenteni, hogy ez nem olyan magas technikai hangverseny, hanem a legtermészetesebb, a mi csak létezik a világon. Nem hogy meghívottak nem küldenek szét, hanem meg beletpídjatnak sem szednek, — egész ingyen rendezik a soborsini madarak és szamarak. Mar kora reggel eszer is ezer medár dala szattog s hangzik be a nyitott ablakon szobámba, a legbajosabb harmonikás orvadásnak öszte, a mit csak produkált egy vig agról-agra szokkanol madár-angé. S mikor épen a legjobban el van arodva az ember, s félig nyitott szemekkel épen arról ábrándozik, hogy a menyörözgában ép ilyen lehet az angyalok énéke: bódít el magát magus házi gazdám szivbódó szamar, a tesz tönkre egy pillanat alatt minden illúsiót iszonyatos hangjával. — Erre aztan minha csak jeladás volna, megkezd a concertet a többi tapsifüles is, a menyü csak találhat Soborsinban. — s léssen a hangversenyből egy olyan kintornázás, melyből az ember jiedten fogja be a füleit, — s pótolja kiván minden jambor eszesit. — Este természetesen ismétlődik a hangverseny azzal a különbséggel, hogy a madarak az egész tért átengedik a tapsifüleseknek a természet ezen iszonyu hangu bögoinek.

No, de az ember mindent könnyen ész felel, mikor olyan józót nevelhet, — mint ez a multkor. Ep a vendégében sörözgettem. (hol concurrentia hiányában az ilyen magam fajta embert, ki egy pár beure vetődtem ide frisse levegőt színi, valami gazdag turistának bezzek, vagy ha nem is nekik annak, de igyekszek vele alhatni, hogy az) — mondom ép sörözgettem, midőn két környékbeli madragos román vetődött be. Bort hoztak s ugy elölgáltak. Csendben ment végbe az egész dolog s csak a fizetésnél volt észrevehető valami mormogás, bizonyára — a szerintük magas ár miatt, — de azért megfizettek. Mikor a vendégös magukra hagya, az egyik dühösen neki rontott az asztalon levő — fogpiszkálóknak, — s kezdte keményen piszkálni a fogát.

— No hát te nem fogoz hozzá? —

értelmében módosította és így ki lett mozdva, hogy az egy évi szabadságidő után ujra, beállott tisztviselő, ha egy éven belül ismét szolgálat képtelenné válik, rögtön végtelegtésben részesítendő.

A tanács jelentése a Schöpkeaz Károlylyal és Hercz Hermannel faléraközhy és Friedmann Lajosossal földhasznóbérlet iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában, tudomásul vételtett, úgy szintén a gazdasági szék jelentése, mely constatálja, hogy a városi fogatok a mult évben 5476 ft értékű munkát végeztek, az uteratszításon kívül.

A megyeház-utca és a városútsza közt fekvő marosparti telkek felosztására nézve készítet mérnöki javaslat elfogadottat s a gazdasági szék felhivottat, hogy a telkeket értékesítse.

Közöltük lapunkban a tanács javaslatát a legközelebb kiépítendő partvédőművek iránt. A közgyűlés ezt elfogadta s a Spitz-féle gyár előtt fekvő partronal megvédése ügyében pedig a mérnöki hivatal költségvetés készítésére hivatott fel.

A város által néhai Duma György után örökölt 4175 ft 32 és fél krajczárt a tanács javaslata értelmében a közgyűlés a szegények házának átalakítás költségeire határozta fordítani.

A tanács jelentése Pless Mórnak a kisebb kölcsönök convertálása tárgyában betérjesztett külön véleménye a szeptemberi közgyűlésre halasztatott.

A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a lyeceum felszerelésére felvett 40000 ftros kölcsön convertálását megengedvén, a közgyűlés a conversio végrehajtására a polgármestert kérte fel.

Olvastattat a pénzügyi bizottság jelentése a partentartási, valamint az előre nem látható kiadási rovatok tárgyában, melyet mi is ösmertettük s mely szerint a már kiadott 8050 ftreal szemben csak 4500 ft volt előirányozva s ebből is csak 2770 ft-rt folyt be.

A közgyűlés a tanács indokolása alapján a jelentést tudomásul vette.

Ezután tovább jönnak épült háznak adott meg a 10 illetve 12 évi adómentesség, majd az adófelügyelő által június és július hónap le- és előírt állami adók után községy adók elő-, illetve lejírása rendeztetett el.

A szügyügyi bizottság jelentése a színházi vasfűggyony helyreállítása tárgyában a közgyűlés a munka teljesítésével Hendl Ödönt bízta meg s a szükséges öszteget kiutalványozni rendelte.

Barabás Péter kérde, hogy kit lehetne felelősse tenni ezért a folytonosan javítást igénylő rosz vas fűggyonyért?

Salacz polgármester felvilágosítja szót, hogy a fűggyony egészen jó volt, s a kezelő gepesz rontotta el, az pedig e miatt szolgálatából elbocsajtatott.

kérde románál a pajtasától egy kevés idő multva.

— Nincs nekem mit piszkálni a fogaim közül — veti oda s pajtas.

— Hiszen nekem sincs, — felelé bosszusan az első — csak megkezikromt vele a vendégöt, mert drágán meri a bort — s tönkre tetsem egy pár fogpiszkálójt. No, fogj hozzá te is!

— Az már más! — válaszolt a másik, s azzal ő is neki esett a fogpiszkálóknak s ugy bele meledgetek a bosszualás munkájába, hogy mikorra megittam a sörömet, — elragadt valamennyi fogpiszkálójt. Volt pedig a tartóban a mint én látam, vagy két tucatt, ha nem több.

Allig van intézmény az országban melyet annyira eloljanak, szapuljanak mint a postát. A „postakiszit“ gyaeros historija óta alig van nap, hogy ne olvashasson az ember a lapokban valami „postai miszeriat“, „gyökeres javítvi valót“ rajta stb. ugy hogy már a szégyes postásoknak is megvan a maguk „Mihazra András“-a Billogi Marton személyében, ki „az istenek se akar expedálni“ a hivatalos óran tul, babár hivatalos óran belül sem expedált semmit. No hát kérem azok a fehérdulók a közönség köréből igazan irigyelhetik Soborsintól azt a jó, kedélyes öreg postamestert, ki olyanak tekintti a hivatalát, mintha patika volna. — oly értelemben, hogy valamint a patikába éjjel-nappal köteles a gyogyszerezés elkészíteni a medcinát, — ep ugy kedves kötelességének tartja ő is a publicumot meg esti kilencz órákor is kiszolgálni. Soborsin tapasztaltam meg azt, a mit itt. Az öreg postamester meg esti kilencz órákor is ott ül a hivatalában, s kesztéggel adja ki a publicumot az esti órai vonattal érkező postát. Magam is hivatalnok ember vagyok, meg pedig a legényvegyesebb fajtaiból, de ennyi előzeteslegre meg sem voltam képes. Az öreg ur melian megdermedt az a tisztelget és szeretet, melylyel a soborsinaiak iranta viseltetnek. Most 67 éves. Kivanom: hogy meg egysezer anynyi ideig éljen!

Általában a soborsinaiak szivélyesség s kedélyesség jellemzik: azok közi a jó falusiak közé tartoznak, kiknek körében az ember nagyon hamar felüljárja magát, és ép azért mert mar olyan barátságos nép, s hegyek között frisse, tiszta levegőt találhatni, pajtkajból kristály tiszta vizet ihatni, utóm a dobót erették! Bum-bum! Aradiak, ide építetek villákat, ide jöjtek nyaralni, itt új

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Augusztus 12.)

Soborsinban.

(Wo die Citronen blühen — Madarzené — A Czukor-hegy — A Nadasy-féle park — Vastaraltoni park — Az erészek egy új módja — Bolondos óra — Kintorna, mint élvezetes zene — Hangverseny — Hegyan állanak boszi a románok — Egy derek hivatalnok — Vízut Soborsin.)

— Az „ARADI KÖZLÖNY“ eredeti tárczája. —

Mint afele tösgyökere alföldi ember, sohasem bitem, hogy én Magyarországon Aradiól alig 50 kilométernyi távolságra olyan helyett találjak, melyre bátran rállik a nagy nemet költő ama verse: „Wo die Citronen blühen.“ Igenis, kérem, ez ugy van, ez nem phantasia, a az apostolok cselekedeteinek írójával szók: „Nem lehet, hogy a miket láttunk és hallottunk, ne beszéljük.“ Valóságos kis citrom-erdőskében, melynek belső szegélyzetet illatos rózsák, a külsőt pedig hatalmas, égnek nyúló domború fenyők teszik, melyek arnyában a rózsá-illat ölekezett a cizromeval, s lesz ez által az óde hegyi levegő, annyira balsamos és kellemes, hogy mamorossá teszi az olyan embert, mint én, ki meg egy hetet eelőtt az aradi füllasztó, poros, szurok-szagu levegőt voltam kenyvelni szüni. Mas ut az ember vérkeringése, mas a szivverése, mas a gondolkodás-módja; szünyabb tödebb, olyan mint a hegy lábán csörgödező patak. Oh, itt egészen mas az élet, frisse, vidor, — nem oly nyomott, mint az aradi, mely nyáron at — hogy hasonlatos eljek — nem sokban különbözik az ottani vasg ligeti tö víztől. Ez is, az is áll: teng-parag maundatós, s a minden sórcsarnokában meg vendégülében tányerzik is egy-egy „bécsi első női zenekar“, meg sem lesz vidorabb az első annak az élelbel, melyt mi itt tavol a világ zajától, togyia-koszoruzta hegyek tövében élvezünk ezer madárnak egybevitado danája mellett, mely, a mellett hogy természetesebb s kellemesebb is minden „bécsi első női zenekar“, meg practisabb is, mert nem kell az embernek minden darab után a tárczájába nyúlni. Az is igaz aztan megint, hogy e mellett a zene mellett nem igen lehet az embereknek egy-mas nyakába borulni s medvesrel teli poharakat kezczintva egymashoz ragyajtani arra a notára, hogy:

„Turi vasar szüni nélkül,
Mi ér a lany zarnas nélkül?“

A színházi gázmotor helyreállításával szentén H e n d l Ödön bizott meg.
T a k á c s n é Bertus Katalin és P i n t é r Julcsa okleveles szülésznő oklevele ki- hirdettetett.
Tudomásul vétett ezután a gazdasági szék több jelentéskelenebb jelentése.
Az irók és művészek társaságának fogad- sására alakult rendező bizottság átiratára a polgármester felhatalmaztatott az elzárásolás költségeinek utalványozására.
A színházpütlei kávéház olvasó helyisége előtt építtetni kért kioszk felépítése a bérloők megengedtetett.
Kzzel az ülés véget ért.

TANÜGY.

- Az internatus ar adri állami tanítóképzésében.

Az internatus kérdése az aradi állami tanítóképzés igazgató-tanácsának augusztus 8-án tartott ülésében tárgyalatott. Jelen voltak: V a r j a s s y Árpád kir. tanfelügyelő, elnök, továbbá S a l a c z Gyula, K u n c z Elek, T i s z t i Lajos, R o t t e r János tanácsos tagok és D e c s y Géza képezési tanár.

Elnök előterjeszti a nagyméltóság val- lás- és közzétartási magy. kir. miniszter urnak 1886. évi február hó 25-én 7242. szám alatt kelt rendeletét, mely szerint a kir. tanfel- ügyelőség utasítatik, hogy az aradi állami tanítóképzés növendékeinek közös élelmé- zésére és bennlakására nézve egy az intézeti épülethez lehetőleg közel fekvő alkalmas bér- helyiséget keressen, mely helyiségben a nö- vendékek felügyeletével megbízandó tanár számára is megfelelő lakás legyen. Utasítá- tott továbbá a kir. tanfelügyelő, hogy a netán talált bérhelyiség évi bérosszegéről, valamint a közzétartási helyiség felszerelési költségeiről, a képezés igazgató tanácsának meghallgatásával, a miniszter 6. Excellenciájához jelentést tegyen.

Elnök előfőja továbbá, hogy a kir. tan- felügyelőnek ok a képezés igazgatójának a legmondosabb keresés dacára sem sikerült eddigre említtet rendelet feltételeinek meg- felelő közzétartási helyiséget találni, a így az igazgató tanács a rendeletben foglaltak ér- demleges tárgyalásába ideig nem is bo- csátkozhatott.

Ezek előre bocsátása után elnök továbbá előfőja, hogy az Aradon székelő állami pénzü- gyi és kir. kincstári hivataloknak az állam- kormány által épített pénzügyi palotába tör- téni elhelyezése következtében, az ezen hiva- talok által folyó évi május havig használa- ban tartott kincstári épületek megürülve, ezen épületek a mlta. pénzügyminiszteriumren- deletere eladvaó tétettek, valamint előfőja, hogy a képezés kincstári épületek eladása céljá- ból tartott nyilvános árverésen a kápolna- utcában 7. szám alatt fekvő kincstári ügyész- ségi épület vevő hiányában eladható nem volt, nemkülönben, hogy ezen épület bérbe- adás után sem volt értékesíthető.

Az így ezen állása következtében a nagyméltóság magyar királyi pénzügymin- isterium elrendelte, hogy a képezés ügyész- ségi épület az Aradon elhelyezett pénzügy- órság részére lakotányál átengedtesse, a f. évi augusztus hó 1-én a pénzügyórságnak szabályszerűleg átadásék.

Idézőkben a kir. tanfelügyelő megemlítet közzétartási miniszteri rendelet értelmében az aradi állami tanítóképzés növendékei szá- mára létesítendő internatus céljainak meg- felelő bérhelyiség után több irányban puhat- olódván, értesült, hogy az említett kincstári ügyészégi épület a képezés internatus cél- jára megfelelő helyiségekkel; tágas udvarral

és nagy terjedelmű kerttel bir, nemkülönben hogy ezen épület teljesen használható karban van, a csupán az udvaron emelt itáló épület volna az internatus háztartására céljaira szük- séges helyiségekkel átalkatandó.

Ezen értesítés alapján a kir. tanfel- ügyelő, a képezés igazgatója és egy szakértő építőmester kíséretében a kérdéses kinc- stári ügyészégi épületet megzemléltve, ta- pasztalta:

hogy ezen, a kápolna- és Florián ut- czák sarkán igen gyenge fogalmu, tehát cse- des és ezenkívül egészséges helyen fekvő épület, teljesen használható karban van. öt utcazi, 3 udvari szobát, egy konyhát, 2 ka- marát, tágas folyosót, fakamarákra alkalmas pincez helyiségeket és terjedelmes padlást foglal magában, nemkülönben, hogy az ud- varon téglából épült, cseréppel fedett, száraz falakkal biró itáló épület: egy nagy ebédlő konyha, két cselődszoba és egy kisebb élés- kamara befogadására csekély költséggel át- alakítható, valamint, hogy a 3000 □ méter területű kert teljesen sík, vízmentes, nemes gyümölcsfákkal és szőlővel beültetett jó kar- ban lévő deszkakerítéssel szegélyezett tele- vényföld a végre, hogy az 1200 □ méter területű árnyas, száraz és tiszta udvar közep- én egy jó karban lévő és kitünő ivóvizet nyújtó kut található.

A helyszínen szerzett ezen kedvező ta- pasztalatok következtében a kir. tanfelügyelő- ség indítatva érezte magát V e g h Aurél kir. tanácsos kincstári jószág-igazgató úrtól felvilágosítást szerezni, ha valjón említett pénzügyminiszteri rendelet, mely szerint a képezés ügyészégi épület a pénzügyórságnak átadandó, nem zárja-e ki a lehetőséget an- nak, hogy ezen épület a képezés háztartása céljaira vétel, bérbeadás útján, avagy te- kinthe a nagyfőntosság közművelődési érde- ketek, ingyenesen átengedhető legyen?

V e g h Aurél kir. tanácsos, jószágigaz- gató ur kijelenté miszerint a pénzügyórságnak a képezés ügyészégi épülete elrendelt át- költözése nem zárja ki a lehetőséget annak, hogy az épület az illető miniszteriumok által megállapított módokatól ment közzétartási céljaira átengedtesse, nem zárja ki annyival is inkább, mivel a pénzügyórságnak ezen épületbe elrendelt átköltözése nem szolgálja érdekei következménye, hanem csupán az ügyészégi épületnek hasznosíthatása cél- jából történt.

V e g h Aurél kir. tanácsos, jószágigaz- gató urnak ezen nyilatkozata alapján a kir. tanfelügyelő ség elegendő alapot láthatott arra, hogy említtet közzétartási miniszteri rendelet célzatának megfelelőleg, — eltekintve az épület átadásának módjaitól és lehetősé- getől — az épületek szükségessé átalakítások és a háztartás felszerelésének költségeiről adot- tokat szerezzen, illetőleg költségvetéseket ké- szítessen.

A beszerzett költségvetések szerint az udvari épületek ebédlő, konyha, kamara és cselődszobákba leendő átalkatása egy mosó- konyha és két betegszobával leendő megol- dása 1777 ft 66 krba kerülne, míg a többi összes helyiségeknek 35 bennlakó növendék- re számított teljes felszerelése mintegy 2300 ftot igényelne. Eltekintve tehát az épület vételár- tól, vagy házbértől, az átalakítások és felsze- relések összesen mintegy 4100 ft, szükség- letet mutatnak, mely összegből a betegszobák kiépítésére eső rész, nemkülönben a külön számítás tárgyát képező felszerelés, a D a r á n y i János-féle alapítványi tőkéből fe- dezhető, mely befektetéshez az alapító, dr. D a r á n y i János, Arad sz. kir. város fő- orvosa, hozzájárulását kijelentette.

Elnök ezután bemutatja a képezés kinc- stári ügyészégi épület helyszíni rajzát, ter- rajzát, valamint az udvari épület átalkatására vonatkozó tervezeteket, úgy ezen átalakítások

költségvetését, nemkülönben a közzétartás fel- szerelésére az egyes iparosok és kereskedők által készített árjegyzéket, mely költségelő- iránzatból és árjegyzékből nyilvánvaló, hogy a közzétartás eltekintve az évenként netán fi- zeendő házbérosszegőtől a z államkinc- st é r u j a b b m e g t e r h e l t e t t e s e n t é r ü l e s z k ö z ö l h e t .

Ezek előre bocsátása után, elnök felkéri az igazgató tanácsot, hogy az előter- jesztett, a képezés felvirágzásával és verseny- képességével oly szoros összefüggésben álló, de e mellett közzétartás kormányunk inten- tója, növendékeink számszerű és társadalmi műveltsége érdekében igen melegen ajánlható ügyet legjobban meggyőződése és tudása szer- rint támogatni sziveskedjék.

Elnök előterjeszti egy általánoság- ban, mint részleteiben egyhanglag helyeslő tudomásul vétetett, s ennek kapcsán hátró- zatiilag kimondatott, hogy a tervezet internat- us megvalósítása érdekében a közzétartási kormányhoz pártoló feltérjesztés intéztek, mely pártoló feltérjesztés megkötésére, kü- lönösen a következő körülmények emel- lendők ki:

1. Ez ideig inderátus hiányában a ké- pezés segélyre szorult növendékei vállalkozók útján élelméztettek, mely élelmézési mód kö- rül a vállalkozó megbízhatatlansága miatt fel- merült rendellenességek következtében egy a felügyelő közegek, mint a növendékek foly- tonos zaklatásnak voltak kitéve, nemkülön- ben a növendékek, kik a város területén el- szórtan laknak, a közzétartási helyen napo- nint háromszor való összejövetelük által sza- bad idejük jó részét az utczán töltötték.

2. A képezés növendékei kevés kivétel- lél teljesen vagyontalank lévén, internatus hiányában csak félre eső helyeken, a legsze- gyényebb házakban bérleltek szállást, miből nyilvánvaló, hogy növendékeink jó része al- kalom hiányában a szükséges társadalmi mi- veltségét el nem sajátíthatja. sőt feltehető, hogy ezen körülmény növendékeink egy- némelyikének lelki és erkölcsi eldurvulását okozta.

3. Növendékeink létszáma az utolsó évek- ben az aradi internatusnál összekötött görög kol. roman tanítóképzés versenyre közzet- tében érezhetően alaszálott, másszóval elmarad- tak azon növendékek, kiknek hazafiás szel- lemében való kiképzése intézetünknek különös fontosságot és nemzeti missiót kölcsönzött. Elmaradtak azon növendékek, kik ez ideig intézetünknel nyert tudományos képzettségük alapján a volt H a t á r ö r v i d é k nem magyarajku községi iskoláinak a legszébb eredményvel mtködtek. — Elmaradtak oly annyira, hogy Arad megye magyar román tannyelvű iskolái számára sem vagyunk képesek tanítókat küldeni.

Eltekintve az általános és inkább erkölcsi alapon nyugvó megokolástól, kiemelendő azon körülmény is, hogy az internatus céljaira ajánlatba hozott épületet egy 3000 méter nagyságu kert szegélyzi, mely magába véve is elegendő, hogy növendékeink az eddig használatban tartott gyakorlókert nagy távo- lása miatt kellő eredménnyel nem nézhetett mezei gazdász- és kertészetben alaposabb képzetségre szerzhessenek, a méhezszettel, téli kertesszettel saját kertjükben közvetlenül megismerkedhessenek.

*

Mi a magunk részéről hisszük, hogy a közzétartási kormány ezt figyelembe veszi az igazgató-tanács által ezen internatus létesítése érdekében kifejtett körülményeket s az inter- natust, ha áldozatokkal is, de a legrövidebb idő alatt megvalósítja.

val e bucsu után, Márton, a mindenes, már az öreg Kolbaynéval físzelgett.

Most Fegyvernekre került a sor. A fiatal Nusi éppen urias toiletté-jét végezte úgy delfel, midőn a Dengelegi komornyikja állított be hozzá és egy levelet hozott. Dengelegi csalta benne lépze. A levél így okos- kodott: „Tisztelt Barátom, Uram! Mióta azon a ponton állunk, hogy rokonságunk egy le- gyen, igen megtisztel a bizalom, a melyben elünk. Vegye e sorimat is ennek és tegyen meg értlem, illetve saját magáért is egy lo- vagias lépést. Ön Adél hugom jegyese. A sértés a mi őt éri, az ön arczába kergeti a vért. Remelem természetesen találja, hogy a Fegyvernek támadása ilyen esetet képez. Meggyaláznai iparkodott engem és sújtotta há- zamat, jobban mondva. Adelt, ki azóta, könyveivel nem bir. Remelem becsüli annyira menyasszonyát hogy Fegyvernek- től a legszigorubb feltételek közt elég- tetélt kér. Oléi: Dengelegi s. k. Nusiek nem tudtak semmit az Adél visszautasításáról, mert Dengelegi azzal mentette ki Adelt, hogy be- tegségeért nem fogadja őket. Különben kijelentette a fiatal Nusi előtt, hogy Adél csak időt kér pár napi gondolkodásra időt és már is az Adél völegényének tekintheti magát.

A tapasztalatlan kis Nusi hitte minden szavát Dengeleginek, s a mióta a kastélyban jártak, az Adél völegényének tekintette mag- t. Így nagyon is természetesen találta a Dengelegi felhívását és hű képzéldésétől sarkalva, bár meglehetősen mertékben megijedve, két barátjával azonnali kihivatva Fegyvernekét.

Az utóbbi midőn meghallotta segédeitől, hogy Nusi mint az Adél völegénye lép fel, nem tudott elfojtani egy gyunos megjegyzést. Ennyiből állott minden ellenkezése és a ki- hívást elfogadta. Nagyon közönséges dolog volt ez előtte. Se nem az elő — és hitte, hogy is az utolsó. Szerkesztőknél ez katona dolog s épen úgy nem lepi meg közlülük azokat, a kiknek helyt van a szívük, mintha valakinek valami nem tetszik a lapban.

A párbaj, ez a szükséges rossz, — mely annyi gyávát tett már hős és annyi talpig nemes férfit buktatott ok nélkül véresen a gyepre. — megtörtént. Pisztolya mentek és a Nusi reszkető keze és remegésétől pisigó szemei csodát mivettek. Fegyvernek nem lőtt, Nusi pedig ekkor egész megyugodva mellbe találta ellenfelét. Fegyvernekty kocsin

Megyei közügyek.

Arad megye közigazgatási bizottsá- gának rendezés havi ülése.

— augusztus 12.

Arad megye közigazgatási bizottsága ma délelőt 10 órakor tartotta meg rendezés havi ülését a megyeháza üléstermében.

Ormos Péter alispán elnökölte alatt je- len voltak: S z a t h m á r y Gyula főjegyző, V a n n a y János áraszéki elnök, V a r j a s s y Árpád kir. tanfelügyelő, J a s e k u z Károly dr. tiszti főorvos, L ö c s Rezső kir. adófelügyelő. J o n e s c u Lázár tiszti főjegyző P a r e c z György királyi ügyész, P á l f y József kir. főmérnök, P á r i s Gábor, B a r o s s Ferenc előadók. V á s á r h e l y i László, T a g a n y i István, Simon Jenő bizottsági tagok.

Az ülés megnyitvatrán, mindennekelőtt felolvastattak a szakeladók jelentései.

Ormos alispán jelentése constátálja, hogy az elmulthóban a közbiztonság 15 lopási eset által zavartatott meg, melyekből 4 esetben a tet- tesek kikapottatott, a többiekben pedig a nyo- mozás meg folytatásban van. Jelentékenyebb volt a pankotai népbankban való betörés, bár nagyobb kár nem fordult elő. Tüzeset a me- gye 19 községében 30 esetben fordult elő. Az összes tűzkár 10265 ft, mely összegből biztosítva volt 7613 ft. A hadkiegészítés és közigazgatás menete rendezes volt.

Vanay János áraszéki elnök jelenti, hogy az áraszéknél július havában hátrálékul mar- radt 2608 úgydarab, július havában befolyt 1673, mindebből elintézetelt 1610, hátrálék- ban maradt 2667 úgydarab.

Varjassy Árpád tanfelügyelő jelentést tesz a közzétartásiügyi miniszter által egyes arad megyei tanitók özvegye vagy árvaí részére engedélyezett segélypenzkeiről. Jelenti továbbá, hogy a vallás- és közzétartásiügyi mi- niszter S t e r n t h a l A d o l f gyulavarsándi birtokosnak az általa létesített kisdódtó fen- tartásáért átiratilag köszönő elismerés fe- jezte ki.

Iseukth Károly főorvos előfőja, hogy a közzetartásiügyi állapotról a múlt hó folyamán aránylag javultak, de teljesen kielégítőnek nem mondatók, a betegmozgalom csökkent s a halálosok száma az elmulth hónál 28-al kevesebb. Gyógykezeltetett az elmulth hóban 1655 beteg, ezek közül felgyógyult 1271, ja- vult 125, meghalt 113, továbbá ápolás alatt maradt 146. Az állatgőszeségűgy állapota ki- elégítő.

Parecz György kir. ügyész jelenti, hogy az elmulth hóban letartóztatva volt 96 egyén; ezek közül jogvérvényesen elítelt 56, felebbezés alatt áll 21, vizsgálati fogoly 19. Munkával foglalkozott 57 rab és pedig házilag kezelt iparral 27, mint házi munkas 30.

Löcs Rezső kir. adófelügyelő jelentése előterjeszti, hogy az adókievetés, valamint az ez ellen beérkezett felszólalások elintézése befejeztetett. Az elmulth hóban állami adóban befolyt 53595 ft, hadmentességi díjjal 384 ft, mely eredmény a mult év három havá- hoz képest az állami adónál 3747 fttal ke- zőbből a hadmentességi díjjal 241 fttal ftal kedvezőlenebb.

Pálfy József főmérnök jelenti, hogy az állami és törvényhatósági utak állapota ki- elégítő.

A műtárgyak helyreállítása több helyen befejeztetett.

A szakeladók jelentései tudomásul vét- tetvén, következtek a folyó ügyek.

S z e n t e s Károly eleki főszolgabíró- nak 6 heti szabadságidő engedélyeztetett.

Bejelentett, hogy az állásról lemond- dott U r b á n Iván helyére a közigazgatási

vitték lakására. Sebe nem volt ugyan életve- szélyes, de négy-öt hétre ágyba vetette.

Ez mind egy nappal a Fegyvernek tá- madásának a megjelenése után történt. Den- gelegi egyszerű és igen gyorsan két ember- től szabadult meg. Károly a doros-aknai bá- nyánál, Fegyvernekre pedig megszabótlva az ágyban, állott félre egyelőre utajóul.

A vad tépte halóját, és karmai ugyan- csak erőnek bizonyultak.

A párbaj kimenetele nagy port vert fel és a kis Nusi pezsgős palackok közt ünne- pellette dőiben magát, környezve egy egész se- reg gratulálóttól.

Dengelegi éppen erről az ebédről tért haza, midőn Márton a mindenes dult arczczal állított be hozzá.

— No, mi újság Márton ur? — kérdé- tőle vidáman Dengelegi.

— Biz az újságok elég rossz! — felelt a lehető legmögöröbben Márton.

— Mi az? — szőlt egészen közelébe lépve Dengelegi. — csak nincsen valami baj?

— Vagy igen, nagyságu ur! Elég nagy baj van!

— No, beszéljen, ne szavaljon! — kiál- tott fel türelmetlenül Dengelegi.

— Itt van egy ember...

— Egy ember! Honnan?

— Erdélyből, Dorosról!

— Dorosról? — És ki az?!

— Dersei, a rendőrkapitány.

Dengelegi elkomolyodva hallgatott.

— Ez, — folytató Márton, — kutyá- gyerek és nem ok nélkül tethetett meg ék- kora utat. — Mit gondol nagyságu ur, — szőlt egész halkán Márton, — nem volna jó vele elbánni?

— Hm, — hangzott Dengelegitől egészen hidegen, — lehet, csak előre is megmondom, hogy semmi baja ne történjék! Azt nem tőr- m! Értette öregem? ... tette utána kissé nyájassaban.

Az nap este Dersei éppen a vasuti in- dóház néptelen peronján várta az érkező vonat, hogy a Dengelegi jobb kezével Várna- val találkozzék egy kis társul, midőn hirtelen egy erősekké tapadt hátulról szájára, s a má- sik pillanatban egy élős ütés a halántékát érte oly erővel, hogy eszméletlő vesztte.

Mikor a vonat megérkezett, Várna ké- nyelmesen sétált végig a perronon a bérko- csikhoz.

Dersei a kapitány, nem volt sehol.

(Folyt. köv.)

bizottságha T a k á t s y Sándor dr. lett a törvényhatósági bizottság által megválasztva.

A helyügymiszter rendeletoe folytán az áraszéki gyámpezter és ügykezelés megviz- sálására V á s á r h e l y i László elnökölte alatt D á n i e l Gergely N a c h t n é b e l Ödön, S z a t h m á r y Gyula főjegyző, az áraszéki elnök és a tiszti főjegyző kül- dettek ki.

T o r n y a Albert áraszéki irnoknak két heti szabadságidő engedélyeztetett.

F i s c h e r Jakab simándi izr. anya- könyrvezető ezen állásáról lemondván, hely- bébe R o s e n d o r n Miksa választott meg. A választás tudomásul vétetett.

Müller Lajos az iránt folyamodott a közigazgatási bizottsághoz, hogy Nagybalmá- gyon a jövő tanévre egy magán népiiskolát állíthasson fel. A közigazgatási bizottság a kérvényt pártolólág terjeszti ki a vallás és közzétartásiügyi miniszterhez.

A c s e r m ő i népiiskolai számadásokra vonatkozó kimutatást a miniszter jóváhagyta.

A k o v a s z i n c z i a k már régebben folyamodtak egy iskola felállítására iránt, de az Ugy időközben elsladt. A közigazgatási bizottság most felhívja az előjáróságot, hogy az iratokat terjessze be, mert most már azért is szükség lesz iskolára, mert a jegyző által eddig segélyezett magániskola megszűnik.

A b o r o s j e n ő i t a n i t ó v á l a s z t á s ellen egy felebbezés adatott be, mely azt hangsúlyozza, hogy a B r o i e r nevű ta- nitó és egy tanítótló megválasztása törvényte- len uton eszközöltetett, mert az iskolázási elnök több tekintetben a választás szabadsá- gát korlátozta s többek között önjogilag maga nevezett ki egy tagot a candidáló bi- zottságha.

Ormos Péter a választás megsemmisíté- sét tartja szükségesnek, de egyúttal kívána- tosnak tartja, hogy a főszolgabíró az ügyre vonatkozólag nyilatkozzék.

A bizottság a választást megsemmi- sitette.

A s z a p á r y l i g e t i tanitói állás végleges betöltésére elnökül P é c z e l y J á r a s i főszolgabíró küldetett ki.

A t a n f e l ü g y e l ő jelenti, hogy az elmulth évben legalább egy fél millió úpi iskolamuldasítás történt. Kezön jönnék ea korán mennek az iskolából s általában nagy a hanyagság. Az orvosiak egyik eszközöl az iskolai harangok beszerzését kívánja.

Vásárhelyi László szerint ez edes kevés volna. Így nagymértő hanyagsággal szemben erősebb intézkedések szükségesek. Meg kell inteni az iskolázókat.

Varjassy Árpád szerint egy új rende- letet kell kiadni az iskoláérv eljárás, melyben az előjáróságotok fogyeimi előjárás terhe alatt kell kötelezni, hogy kellő szigorral járjanak el.

A bizottság a tanfelügyelő mindkét in- ditványát elfogadta.

Több apró adóügy elintézése után az ülés véget ért.

LEGUJABB POSTA.

- Laaba örnagy esete. Coburg

fejedelem titkárát, L a a b a örnagyot szokot- lan módon mondatták le osztrák tiszti rang- járól. Részletes jelentések szerint így történt e nevezetes dolog: Kedden reggel négy óra- kor, midőn az osztrák-magyar államvasut fu- tárvonata Laaba örnagygal és a fejedelmi kíséret egy részével berobogott a t e m e s v á r i pályaházba, megjelent a perronon a a hetedik hadtest egyik ezredese egy vezérkari örnagy a városkapitány társasá- gában. Mikor megtudta, hogy Laaba örnagy melyik coupéban utazik, hozzá lépetts felszólította, hogy kövesse. Laaba örnagy, a ki pol- gári ruhában volt, és nékűl engedelmeske- dett s bement a tisztekel a vasuti állomás egyik irodájába. Ott az ezredes a szavakkal fordult Laaba örnaghoz: „Megbizatásomhoz képest felszólito m ö n t, ö r n a g y u r, h o g y v a g y t é r j e n v i s z s a a z o n n a l B é c s b e, v a g y p e d i g i r j a a l á i t t é s r ő g t ö n l e m o n d ó l e v e l e t, m e l y l y e l t i s z t i r a n g j á t l e t e s z i.”

Laaba örnagyot, ki mint szabadságotl ál- lományu tisz, katonai törvények alá tarto- zatl, feleltébb meglepte ez a categoricus fel- szólítás.

Midőn kijelentette az örnagy, hogy haj- landó aláírni a lemondó levelet, eléje tettek a már megfogalmazott okmányt, melylyel nyugdíjra való jogának fenntartása mellett tiszti rangjáról lemond. Laaba örnagy s z ő t l a n u l i r t a l e n e v é t, m i r e a z e z r e d e s e s z a v a k k a l b u c s z o t t e l t ő l e: „K ö s z ö n ő m, ö r n a g y u r, h o g y m e g k i m é l t b e n n ű n k e t m i n d e n n a g y o b b k e l l e m e t l e n s é g t ő l.”

Ez az érdekes jelenet az alatt a tíz perc az alatt játszódott le, a mig a vonat a t e m e s v á r i pályaházban vesztegelt. Hogy az ezre- des a városkapitányt is segítségül is hívta, arra a szandékra vall, hogy az örnagyot, ha a lemondó levelet alá nem írja, e r ő s z a k k a l k é n y s z e r t e t e k a v i s s z a u t a z á s a r a.

TÁVIRATOK.

- Coburg fejedelem bolgárföldön.

Widdin, aug. 12. (Az »A r a d i K ö z l ö n y « eredeti távirata.) C o b u r g fejedelem tegnap esti hat óra- kor teljes kíséretével ide érkezett. Egy diszesen lobogóztott hajó ment eléje s az üdvözlést a várból lehangozó száz ágyúlövés tetőzte. A Duna-parton a helyőrség volt felállítva, a háta megett óriási néptömegegel, mely leirhatlan lel-

kesedéssel üdvözölte Coburg fejedelmet, kit a prefectus, a helyőrség parancsnoka, továbbá a papság diszruhában fogadott, miközben a nép folyton énekezett. Coburg Ferdinánd erre ellépette a helyőrségi zászlóalját és a költőket fogadta. A fejedelem félórai időzést után visszatért a hajósa itt Stambulov regens és az érsek beszédet fogadták. Az érsek beszédére kijelentette, hogy szent kötelességének tartotta, mielőbb új hazájának földjére lépni; életét a bolgár népek szenteli. Majd reményét fejezte ki az iránt, hogy a bolgár népet támogatni fogja fáradozásában, hogy Bulgária jóléte fejlesztéséig és elérjék együtt szerencsés jövőjét. A fejedelem beszédét, mely leirhatlan hatást keltett, — kiosztják a nép között.

Sophia, aug. 12. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) Coburg fejedelem Widdinből Lompalankára ment, hol ma este nagy kivilágítással fogják ünnepegni. A lelkesedés nagy és általános.

— Szétribbant gránátok. —

Stockholm, augusztus 12. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) A vaxholmi várban szétribbant gránátok 19 katonát megölték és számosat megsebesítettek.

— A Niagarába zuhan vasut. —

New-York, aug. 11. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) A Niagara felett elvonuló vasutól, baleset folytán, egy vonat lezuhant a Niagarába. Eddig 70 halottat és sebesült van a folyamban. A szencsétlen részletei megrendítők.

— Coburg fejedelem és a porta. —

Konstantinápoly, augusztus 12. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) A Reuter-ügynökség szerint a porta rosszalja a bolgár regensek megatartását, valamint Coburg herczeg leutazását Bulgáriába. Riza beyt visszahívta Sophiából és Dadián effendit külügyminiszteri államtitkárt külön küldetésben fibiztosá nevezte ki Bulgáriába Dadián alkalmas időben Bulgáriába megy. (Ez az alkalmas idő nagyon comissus teszi a Reuter-ügynökség egész jelentését. A szerk.)

Az "ARADI KÖZLÖNY" (megjelen minden nap) előfizetési feltételei.

Helyben hához hordva:	
Egy évre	12 fr. — k
Fél évre	6 " — "
Negyed évre	3 " — "
Egy hónapra	1 " — "

Vidékre postán szétküldve:	
Egy évre	14 fr. — k
Fél évre	7 " — "
Negyed évre	3 " 50 "
Egy hónapra	1 " 20 "

Az előfizetési pénzeket kérjük, legelőszörben posta-utalvánnyal, mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos expedicióját fenntartás nélkül teljesíthesse.

Arad, 1887. augusztus hónap.

Az "Aradi Közlöny" szerkesztője és kiadóhivatala.

H I R E K.

Arad és Vidéke.

— Arad város törvényhatósága augusztus havi közgyűlését a tegnapi napon befejezte. A közgyűlésről lapunk más helyén részletes tudósítást közlünk.

— Utóállítások szünetelése. Az aradi várban működni szokott utóállítás (pótoarozási) bizottság a folyó augusztus hó 31-ike és szeptember hó 16-ikára elő hatánapokon szünetelni fog, miután a honvédségi foglyvergyakorlatok folytán a honvédségi képviselők résztvenni akadályozták.

— Az irók és művészek társasága által az aradi színházban rendezendő irodalmi és művészi előadás rendezésére kiküldött bizottság tagjai felkértek, hogy ma este 6 órakor a Zemplényi-kávéház olvasószobájában tartandó értekezletre megjelenjen szíveskedjenek.

— Csapatirányítás. A csákovári 2-ik és az aradi 3-ik honvédségi zászlóalj f. hó 28-án az utóbbi Aradról Temesvárig, az előbbi Csákovárról Lugosig, három gyalog menet-állomással a lugosi összpontosításhoz irányították.

— Az aradi polgári lövész-egylet által 1887-dik évi augusztus 13. 14. és 15-én tartandó "Lőrincz"-napi díjlovászt sorrendje a következő: Augusztus 13. Reggel 8 órakor a díjlovászt megnyitja a főlövészmeister által. A díjlovászt tart déli 12 óráig, délután 2 1/2 óráig estig. Augusztus 14. A díjlovászt folytatás reggel 8 óráig déli 12 óráig, délután 2 1/2 óráig estig. Augusztus 15. A díjlovászt folytatása reggel 8 óráig déli 12 1/2 óráig. 1 órakor a szokásos díszbevonás a városi legión teremben, délután 3 órakor a díjlovászt folytatása 6 1/2 óráig. 7 órakor a díjak elosztása a főlövészmeister által, 8 órakor este társasvácska a Wittmann-féle sörözőben. Az A. és B. állásokban az álló céztáblákra,

a C. állásokból a kör célzása lehetni. Minden céztáblának távolsága 152 meter. Az álló céztáblának a 4 körbe osztott fekete cézpont átmérője 18 centiméter. Ezen céztáblának egy lögye (50 lövés) ára: 2 frt 50 kr. és a mély lövések díjaztatnak. Azon felül, ki egy egész lögyeyen (50 lövésben) a legelőbb találatot lövi, egy díjat nyer. A mély lövés díjából egy lövész több díjakat is nyerhet; a találat díjakból azonban csak egyet. Minden találat körét az egylet fizet 5 kr. körpénzt, úgy hogy a ki az első kört (1-est) találja, a levárolásnál 5 kr-ra tarthat igényt; a 2-tőstől 10 krajczár, a 3-ét 15 krajczár, minden 4-est díjaztatik. A mély lövés díjaztatnak, azokért külön körpénzt nem fizetnek. A kik díjakban részesülni kívánnak; legalább egy egész lögyeyt kell, hogy válasszanak. A kör céztáblájának a cézpont átmérője 24 centiméter, és be van osztva 10 egyenlő körre; e táblán körpénzt nem fizet az egylet. Egy lögye ára (25 lövés) 1 frt 25 kr. A 50 lövéses bárcza be van osztva 5 ötlövéses sorokra; a ki egy ilyen sorban a legtöbb kört lövi, az 5-eri az első díjat stb. Egyenlő kör szám esetén az a lövész bír elsőbbséggel, a melyekben több a találat; — ezek egyformasága esetén a sors dönt; — ezek díjakból csak egyet nyerhet egy lövész. Minden más intézkedésre nézve mérvadóok a kifüggesztett ház és lörendszabályok.

— Uj házak adómentessége. Arad megye közigazgatási bizottsága tegnapi nap tartott havi ülésén egy fontos ügyben határozta el a kezdeményezést Lőcs Rezső kir. adófelügyelő a kereskedelmi és iparkamarának egy hozzá érkezett átirata folytán, indokolt javaslattal terjesztett a bizottság elé az iránt, hogy írjon fel a pénzügyminiszterhez a községi és falusi házak adómentességének meghosszabbítására tárgyában. A bizottság a kérdésnek törvényhozás utján szabályozását kéri akként, hogy az egészen újonnan épült házak adómentessége 10 évről 15-re, a már egy ízben beépítve volt telkekre épített házak adómentessége 8-ról 12 évre hosszabbíttassék.

— Gázrovót a köztestületben álló Hofbauer család utáni veszélyességéről lapunk tegnapi számában már megemlékeztünk. A család által kiadott gázszelvények a következők: Felso-Teszéri Hofbauer Zsigmond a maga és neje Korisianszky Berta, gyermekeik Piroksa, ennek férje Torók Arpád — ezek gyermekeik Arpád és Anna, — János és Rózsiika, valamint testvérei Lajos, ennek neje Vágh Terézia, fiuk Lajos, Flóra, Vilma, László, Sándor és Péter, ennek neje May Helén, gyermekeik Péter, Sándor, Béla és Ilona, unoka hugjai Blanka és Olga, nemkülönben számos rokoni nevében is a bánattól megtrótt szívetl tudatja a fejtheten önfeledő szerezett jó atya, nagy atya, dédapa, após és rokon Felso-Teszéri Hofbauer Lajos, volt kir. biztos, nyug. cs. kir. helytartósági tanácsos és megyefőnöknek, élete 67-ik évében, hosszas szenvedés után, végegyenülésben 1887. évi augusztus hó 11-én, délután 4 órakor történt gyászos elhunytát. A meghaldogultnak hült tetemei f. hó 13-án d. u. 5 órakor fognak a Batthány-utca 28-ik számú házból "Limbeck János temető-rendező vállalata" által r. kath. hitvallás szerzetési örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő gyászmise f. hó 16-án reggel 10 órakor fog a t. Minoriták templomában megtartatni. Aldás és béke lengjen a drága halott hült tetemei felett! Arad, 1887. augusztus 11.

— Borostyáni Nándor íróársunk és a "Pesti Hirlap" egyik genialis szerkesztője, tegnapi Aradon időzött és a várost, lapunk szerkesztőjének társaságában, megtekintette. — A titkoldozó alkaptány. Nagyon jól tudjuk, hogy van az aradi rendőrség nál épp úgy, mint minden más rendőrség nál több eltitkolandó dolog, a mi már az egyes ügyek vizsgálatainak érdekében is szükséges. A vizsgálatait befejeztetik, s a titkoldozó természet szerleg kiderül. De hogy "titkos" dolog is akadjon az aradi rendőrségnél, ezt csak tegnapi tudtuk meg. A kihágás alkaptány urárulta ezt el. Midőn a hirlapok tudósított egy nem is az ő, de egy másik rendőrkaptány hivatalos helyiségűl szolgáló szobába léptek, a benyíló ajtóban álló alkaptány avval akarta távozásra bírni a hirlapírókat, hogy kijelente, miszerint: "Titkos dolgok tárgyalyunk!" Fél szemben megjegyeztük azt, hogy a szobában, melyben az iparhatóság itélkezik és pedig mindig nyilvánosan, még többben voltak a közönség köréből jelen s hogy a tárva nyitott ajtók előtt számosan hallhatták a "titkos dolgok". Minthogy pedig ennek mibenlétéről tudomást nem szerezhettünk, csupán annak constatálására szoritkozhatunk, hogy a titkoldozás még nem kell, hogy okvetlenül kizárja a — udvariasságot.

— Öngyilkos hadnagy. Kállig Adi, nov. es. kir. 14-ik huszárezredbeli hadnagy tegnapi reggel Uj-Aradon saját lakásán revolverrel szíven lötte magát. Kállig Adinog egy év előtt lépett a gyalogságtól a huszárokhoz. Ügyes és szép ember volt. Kartársai tisztelték és szerették. Tegnapi reggel midőn öngyilkosságának híre Aradon is elterjedt, megütődéssel fogadták azt ismerősei mindenfél. Kállig Bécsben született. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Sokan azt állítják, hogy reménytelen szerelem miatt határozta el magát a lépésre. Mások szerint pedig az anyagi zavarok következtében kereste a halálban a menekülést. Öngyilkosságának elkövetése után a helyszínen Svéhla ezredorvos és Kertész János dr., jelent meg két tisztársával. A megboldogult hült tetemei lakásából átszállították a katonai kórházba és a katonai parancsnokság táviratilag értesítette a szomorú esetről a megboldogult szülőit. Temetése Uj-Aradon ma délután megy végbe nagy katonai pompával. A korán elköltözött és jobb sorsra érdemes hadúnak adjon a föld ceendes nyugalmat.

— A kölcsozvári kongressus. Ma este 7 óra 20 perczkor indul Aradról a külön-

nal, mely a kolozsvári ker. ifj. congressusára fordulókat — Aradról mintegy harminczet — fogja Erdély vendégszereltő fővárosába vinni, ahol rájuk a hosszú programból következtetve, ritka ünnepeknek várnak. A külön vonattal mehetnek mindenképpen, hogy a congressus tagja volna; arra nézve azonban, hogy az ember kellel elszállásolásban és kedvezményekben részesüljön, szükséges, hogy igazoló-jeggyel bírjon. Az aradi jelentkezők részére az a jelölő-jegyek megérkeztek és ezek, valamint az egyén-jelvények (kék és vörös mellszalag "Arad" felirattal) a külön vonat elindulása előtt az indőházban fognak a résztvevőknek átadatik.

— Adomány a vízkárosultak részére. A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium a mezőhegyesi ménesbirtok igazgatóság által az aradmegyei vízkárosultak számára 15 mm. tengerit ajándékozott, miért is felhívja az aradi magy. kir. adóhivatal, hogy Aradmegye alispáni hivatalától október végéig a kimentast kérje és a mezőhegyesi ménesbirtok járára számolja el.

— Erdékes elvi határozat. A pénzügyi bíróság határozatilag kimondta, hogy özevygi jogszimén a hagyaték elleni jogokról való lemondás fejében élethossziglan biztosított eljárások után akkor is csak 5 százalék fizetendő tőkekatamát és járadékadó jár, és az özevyg később férjhez ment.

— Bélyegtelen leletek. A pénzügyi bíróság határozta szerint a leletjuttatásra jogosított egyén részéről benyújtott bnyadványok, hogy az általa felvett és illetékszabás végett beértesített leletek iránt tett intézkedésekről értesítessék, belyegmenteseknek nyilváníttatnak.

— Utalványozott újonczási költségek. A magyar királyi honvédelmi minisztérium a tervai sorozó járásban május hónapban eszközölt felülvizsgálatra küldött egyének elővezetése következtében felmerült költségeket Aradmegye hazai pénztárának kiutalványozta. A nagyhalmgyi sorozó járás költségeit szintén kiutalványozta.

— A fogház gyermekei. A magyar királyi pénzügyminisztérium az aradi fogházban ápolt ceceemők után felmerült tartozási költségeket folyósította és az ügyvezetés hivatalos nyugtatására kiküldést csendesítte.

— Esküvő. Mészáros Sándor augusztus 30-án délelőtt 9 órakor vezeti oltár elé Kopetko Roza kisserzonny, Kopetko Károly aradi polgár kedves és szép leányát, Sok szerencsét kívánunk a fiatal párnak.

— Zászlószentelési évforduló. Az aradi pinczer-betegseg-elvő és temetőkezeli egyet zászólószentelésnek ötödik évfordulója alkalmával saját pénztára javára szeptember 3-án a városliget nagytérében az aradi daleylyet szíves közreműködése mellett zártkörű tanrvgalmat rendez. Belépti jegy személyenként 1 frt Csaldájé 2 frt. Felülfizetések közzététel fogadtatnak. Kezdeté este 8 órakor.

— Kender-kikészítő gyár Szegeden. Hosszu idő óta folytak már a tárgyalások egy vállalkozó csoport, s a kendertermelők közt Szegeden — míg végre a vállalkozók szerződést kötöttek az algyó-mindszenti uradalommal 400 kat. hold uradalmi kendertermelésre. Miután azonban a felállítandó gyárnak, hogy működését megkezdhesse, legalább is 1500 kat. hold kendertermelésre van szüksége, a vállalkozók hajlandóknak nyilatkoztak a jelentkező mezőgazdákkal további szerződéseket kötni. Nagyon valószínű tehát, hogy a szegedi kender-kikészítő gyár a jövő évben már megkezdheti működését.

Hazánk és a főváros.

— Időjárás. Hazánkban: Eszékenykedés, és délnyugati, helyenként erős szelek mellett, a meleg jóval kisebb lett, a légnymomás délkeleten alább szállt. Az idő változó, szeles esőkkel minden részben melyek helyenkint zivartaral. Csáktornyan jéggel és Ungváron viharral volt. — Kilitás a jövő időre. Hazánkban: Eszékenykedés változó, délkeleten részben bős, szeles időt várhatni; esőkkel inkább délkeleten.

— Az új nagyváradi püspök székfoglalása. Nagyvárad uty püspöké, Schlauch Lőrincz dr. e hó 24-dikén foglalja el székét. Ostenderől kelt levélben hívta meg ez ünnepeyre Nagyvárad városát. Levélben e szép sorokat írta: "Mittún a tény folytán Nagyvárad nemes szabad királyi városának polgárai leandek, kötelességemnek tartom már ez alkalommal is kijelentni, hogy én hiv polgára leandek e nemes városnak hogy első leandek a hatóság tekintélyének feltartásában, teendőim teljesítésében mindenkor a város érdeke, haszna és üdvé fog szemem előtt lebegni s minden törekvém oda irányuland, hogy a város szemléi és anyagi felvirágóztatása és előmenetele biztosítsassék. Viszont legyen szabad a nemes városi hatóságok tisztelettel kèrnem hogy becsületes és őszinte törekvéseimet szívesen fogadják s szokat támogassák."

— Rüdvi hírek. "Lajosfalva" nevet vett fel a beszteher-naszódmegeyi Kirilbab, régebben Ludvigsdorf község; a belügyminiszter jóváhagyta a névmagyarosítást. — Már maros-Szigeten Bikkal Nándor erdőigazgató kocsija felfordult s a kerék négy helyen súlyosan őszeszuza az igazgató lábát. — Záraból az irják, hogy tulzó patrioták orosz nyelvű hetilap alapításáról beszélgetnek, mások meg hetenkint kétszer megjelenő magyar lap megindítását tartanák jónak; terv mindenképp s meglehet, egyikből sem lesz semmi. — Folgenovic, ki eddig csak egy párbajsegédet bírt kapni, Frankot, a nagyszájú hazait, nyílt levélben kérte fel a közönséget, hogy a harmincz mandátum ügyében hozandó

ítéletével várjon még néhány napig, míg a házugság vádját elhárítja magától; ez ügyben elutasított, de nem tudja, hová. — Hárfalván Bertalan Zoltán joghallgató, Bertalan Pál fia, agyonlétet magát; azt hiszik, ezt amerikai párbaj következtében tette. — Csákbárcsényen Denke István közgyám, kit jóra való embernek ismertek, kivégezte magát, mert 44 forint hivatalos pénz nem tudott hirtelenében kifizetni; Tápó-Bicskén pedig Bioskey Andor postamester lété magát szíven, még eddig ki nem derített okból.

A nagy világ.

— Egy meglőtt ember sötéteje. A bécsi mentő-társulat irodájában tegnapielőtt egy urias külsejű ember jelentkezett, ki — mint mondá — a meglőtés napon Mödlingben kétszer magára lött. Leitenberg Ottónek hírvák, nos vasuti hivatalnok és írő. Lázrohámok és üldözési mánia gyötirik s ezektől menekülend Mödlingbe ment, hol a Liechtenstein-romnál kétszer magára lött. Esméletét nem veszte el a midősenki sem jött segítségére, felkelt és a golyóval testében visszatért Bécsbe. A mentő-társulatnál b. Mundy egy golyót meg is talált Leitenberg baloldálában, míg a másik golyó fennakadt a kabátban. Leitenbergert a kórházba vitték.

— Utazás falában. Sokat beszéltek már léghajó, velocipéd és papircsónak-utazásokról, de ugylátszik az őszes sportmeneket tulzárnyalta James Macgregor, aki falában utazott Londonból Dundenig és vissza. Ujja ezzel a szokatlannal alkalmatlósággal buszonnyoloz és fél napot vett igénybe. Számtalan akadálylyal kellett utjában megküzdnie, mindenütt nagy embertömeg kísérte, majd mint hóst ünnepték, majd pedig kikaczagták és kigunyolták. Rövid idő múlva James Macgregor elhagyja Dundest s ismét falában visszatér Londonba. Számos hirtudósító lesi utjában, hogy tapasztalatai felől tudakozzók az olvasó közönség számára.

— Rövid hírek. Umberto olasz király tízezer frank kegydíjat utalványozott Deppreisz özevyének, ki Stradellában meg is fog latogtatni. — A párisi opera comique társulata a jövő télen a Theatre de Parisban fogja előadást tartani. — Nevn Jakab ismert olasz utazó, ki az északsarki vidéket és a forró ország tájait is bejárta, Veronában kivégezte magát. — Kragujevaoban gyászmisét tartottak Katkov emlékére. — A romániai parlamentben a konzervatív párt többségesebb elemei elválnak az ellenek többi csoportjától s az ő konzervatívok vezére, Katargiu Loackár, tizenkét év multával most lépett ismét először személyes érintkezésbe Károly királylyal, tiltakozva az anti-dinastious tüntetésekkel való közösség ellen. — Hadzsi Loja, az egykori bosnyák felkelő vezér — mint Konstantinápolyból jelentik — Mecába utazásban meghalt. Özevyek és három gyermeket hagyott hátra a lehető legnagyobb nyomorban.

CSARNOK.

A barna tündér.

— Az "Aradi Közlöny" eredeti noveletteje. — Irtá: Rozsnyal László. (1. folytatás.)

Sok méltánytalanság esik meg a világon. A rossz nyelvek igaz azt beszélték, hogy Julisnak volt tudása az urfi érzéseiről, de sokban nem lehet hinni a szöbeszédnek. A hogy Julis viselkedett, arról bátran oda következtethetünk, hogy jobban számított a liberális kocsis kezére, mint megálában is ezen olyan példátlan szerencsés.

Vidám nóvával a hajtán igyekezett a kúthoz. Hullámos bogár hajtán két ágban verte patyolat vállát, a csipkés ingvall kusznag hajtá gombölyű sarját, melyből majd kicsattant az egészes, a piros vér. Aztán a nézése! Egész menyország volt elmerülni abba a bogár szemekbe, miket a barna arz derengő rózapírja ágylt be.

Es ha a valóságban ilyen volt a leány, milyen volt akkor, mikor az urfi szerelmes szíve kergette azokat az ábrándos gondolatokat, melyek annyira megkeserítették a nagyasznonyt. Mert Béla sem maradt mindég néma szemléllő a berekben. Szerelmes szívetől üsetve folytón járt a lány után, ki a hol lehe kikerült, a hol lehe elutasított, meg egyszerű oly magas csapatot fel a láng szívében, hogy nem lehetets attól maradásra, félt a következendőtől, de úgy tartotta, nem lehet azt halogtatni, akár a fogjátást.

Es talán annyúknak először életében okozott keserűséget, egy meggyogyíthatlan keserűséget. Egész legrévák hulltak össze. A büszke asszony milyen rózsás terveket szőtt egyetlen fia boldogságáról. Büszkesége milyen reményfésben nyert tápot, s ezt mind tönkre teszi a fiu oktan szerelme. Tördőfés volt ez lelke büszke vágyainak és mert őt főleg a büszke vágyak éitették. majdnem az őlő megrégtint hatotta a fia fedezésé.

Hamar elzavarta a csabito daemont. De ez olaj volt a tűzre. Az urfi szívében nem kevesült a szerelem érzése, sőt erőződött. Semmi se rögzítheti még a lelki nyilvánulásokat, mint az élezen felmerült akadályok, Nagyon régi igazság az, s nagyon régi tapasztalat.

A hogy Béla érzéseit a fiatal lázongó vér még hatalmasabbá növelte, akként az öreg nagyasznony büszke életelejét tiporra látván, egyre fogyni érezte az életerőt. Amaz lelkesült, emez resignált s a hogy az idő pergett úgy nagyobbodott a két véglejt; a nagyasznony érzéköporosba fekdűt a hoszu álomra, Béla pedig minden akadályt legyűrt s bevitte Julist a kocsyaltéri aranyos uralkodójának.

E perczől kezdve a földési asszonynépség nem ismeri az unalmat. Nincs az a valamine való apró kastélybeli história, a mi előtte érdekes ne volna. Pedig az sem beszélhet másról, mint végtelen kiapadhatlan boldogságról, a melynek féskézé lett a faluszóli nagy curia. Julcsa, ha nem is bírt kiesizótt észszel, tul tá helyzetét. Tudta, mily kötelességek várnak reá, felemelkedni odáig, hogy a visszasságok ne támaszkodni köznonyt, vagy még inkább gyű-

lölétet Béla szívében. Béla pedig a szerelmelek elnező jó szíve szerint a legjobbnak tudott minnent úgy, a hogy azt az ő aranyos Julisjéka teszi.

Nyolcz év mult el úgy, hogy semmi felhő se jutott oda, a hova anyni zivatort jö-soltak azok, kiket bámulatba ejtett akkoriban e furca ügy. A Dekány curia egy folytonos boldog idylléről beszélt ki-ki, hogy mennyi boldogságot hozott ide az a két gyűgyező gyermek, a kikkel a gondviselés megajándékozta.

Nyolcz év a boldogság sebes szárnyain iramodott tova.

A nyolcz év után, talán épen a menyegző évfordulója napján történt az, a mit a földési vecsernye-járók oly alaposan megvitáltak. Es az igaz volt végig.

Igaz volt, hogy a falu tulso végére a nyárfaú házhoz, mint a Dekány család egyik kevésbé szép házába hurcolkodott Julis. Igaz az is, hogy ő is, valamint Béla majd hogy hova ninc a bánattól?

Mi történthetett?

Maradjunk még kissé a multnál, hiszen annyira szívnék oly sokan a jelenell. Mákos Julis mikor a selyem virágu pruszlit, a csipkés ingvall, a nagy rajtos selyemkendőt és a bokor-ugró viganót a pucezós uri díratlan osztráta fel, egy csöppet se rútnit el. Sőt igazán akkor lett széppé. Holló-hajtán magára fésültek fel, patyolat homloka meglátéztott egészen, tagjain a fészöll ruha plasztikusan domborította ki aranyos idomait, fahubeljei is alig ismertek rá, a hogy így átváltozott és mindannyian, pedig meglehetősen nagy irigységgel ismerték el, hogy a Mákos Julis Armányosan szép egy vászoncseléd.

Aztán Julia birt olyan természetes józan észszel és meleg szívell. Nem volt igaz abból egy szó sem, a mit rákent a sok hazszontalan szöbeszéd. Meleg érzékeny szíve hamar szerelemre lobbant az iránt, ki őt oly jó módhoz segít. Nem volt az tettezett érzellem, a mit mutatott.

Valóban az igaz boldogság fészke volt e ház.

Kezdetben a falu körendjénél meg jobban indigálódott a környéki birtokosság. No hiszen ott színeztek meg csak keményen. Ha itt a nagy ösztönöz a maga topozóúton magáng-beszélt, ott a dugába dőlt számtalóok keserűséges tehetetlenkedett. Mert sok papa és mama szemé tekintett Dekány Bélára. Jó partitit volt. Kezdetben oly merer koalitiot alkotott a vidék, hogy akár Béla becsukja a vendég váro kapuajtót!

Felje se nézett a parasztikus izlésnek. Különösen az asszonyok. No már csak nem ereszkednek le egy eselődől lett nagyasgához. Furcsa nagysága! Ah, mily keeseri guuy között mosolygott a regényes historian, a melynek mégis oly bántó prózája van.

Két három évig vendég sem fordult meg a Dekány curián. A fiatal házasko nem vették ezt észre. Hisz a boldogságnak oly röppenő percei vannak, és vajha maradt volna minden a régieben, talán ott a nyárfaú ház-salata nem laknék oly mérhetlen fájdalom...

Idéjét se lehet jobban megmondani, mert be vett szokás volt, Dekánynak két kis gyermekével egy nyári eszthajlon sétát tett a birtokuk egyik részében lévő arnyas alée között. Apró kis angyalok össze-vissza futkoztak, ő elmerengtek, a gondoltan gyermekkor ártatlan örömein, midőn egyszer ijedten kapta fel fejét, lovak dübörgését hallotta, a mint a kavicsos fővnyit rugdosták. Csakhamar két lovas érkezett eléje. Mint ismeretlen haladtak el előtte, hidegen. O két kis gyermekének kezét fogta, nehogy valahogy azok a lovak közelebe férközhessenek. Egyszerű találkozásja az ismeretleneknek. Hétköznapi állapot, de a mely az események tragicumát rejlté magában.

A lovasok környékbeli birtokosok voltak. (Folytatás következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Az aratás eredménye.

A földmívelési minisztériumhoz augusztus 8-ig bezárólag beérkezett hivatalos jelentések szerint a vetések állása és a mezőgazdasági állapot a következő:

Buza. A Duna balpartján az aratás Arva, Liptó részben, Trencsén és Zólyom megyék kivételével — hol sok helyen még meg se kezdetett — befejezettnek mondható; a horvás javában tart, ceplés azonban csak szórányosan eszközöltek. Az eredmény a szakmát illetőleg általában igen kedvező; Barmegyében katastralis holdon 18—35 (18 kevés kereszt) termelt; Nyitra megye szemeci járásában a varakozásnak nem felelt meg. Trencsén megye vágbeszárterei járásában magja silány, Zólyom megye besztekerébányai járásában minden tekintetben jó középértést adott. A Duna jobbpartján a nagy szárazság Mosonban a buza szejmit helyenkint megszerította. Zsalában legtöbb helyütt közép, a többi megyékben átlag mind mennyiség, mint minőségre közepen felül termést adott. A Duna-Tisza közén mind mennyiség, mind minőségre közepen felül fizetett. A Tisza jobbpartján az ősi buza kevés kivétellel learatattott; a tavasi Bereg, Sáros és Szepes megyékben többnyire még áll, az eredmény idő szerint még meg nem állapítható, mert a ceplés általában még meg se kezdetett meg. A Tisza balpartján behordása a kisebb gazdák nál befejezettet, a termés eredménye a mult heti jelentés óta nem változott. A Tisza-Maros szögén az aratás, sőt a behordás is befejezettet, a ceplés jól halad, az eredmény minden tekintetben megfelelő. Az erdőnyi megyékben az aratás, sőt a behordás is csekély kivétellel befejezettet; az eredmény általában nem kielégítő s a varakozáson jóval áll all mennyiségig, minőségig azonban Alsó-Fehérmegye kivételével — hol megszerült Alsó-Fehérmegye kivételével — hol megszerült Alsó-Fehérmegye is — mindenütt jó; N-Küküllő megyében 1 kat. holdon 20 (15 kevés) K-Küküllőben 16 kereszt kereszt termelt. A tavasi buza itt-ott még arattatik. Alsó-Fehérmegye üzőgös. Szolnok-Dobokában szemé szorult. Róza. A Duna balpartján csak helyenkint volt teljesen kielégítő; Hont megye nagycsalomai járásában 8—10 (26 kevés) kereszt lett; Trencsén megye báni járásában 70, Hont megyében helyenkint 75 kigrm; Ar-

vamegyében az őszi rozs most érik, a tavaszi még egészen zöld. A Duna jobb partján cséplése befejezéséhez közél, mennyiségre közepesen, minőségére közepesen fízet; Somogyban szinte néhol kiválóan nehéz, Baranyában helyenkint a volt végyveresek miatt, gyenge termést adott. A Duna-Tisza közén cséplése folyamatban van. Csongrádban itt-ott mennyiség és minőségére közepesen fízet, átlag jó közép. A Tisza jobbpartján bár ritka volt, de jól fízet szép teljes magva van, hordása és cséplése megkezdett. A Tisza balpartján és a Tisza-Maros szögén a nagyobb birtokok még nem hordták be teljesen, cséplése javában folyik. Az erdélyi megyékben majdnem mindenütt ritka volt, azért az eredmény csak közepesen aluli, szeme azonban egészséges és jóminőségű.

Arpa: A Duna balpartján részben még lábon áll, betakarítása megkezdett, a termés a rozsénál jóval kedvezőbb. Barsban 15—20 (18 kévés), Homtonban 10—12 (26 kévés) kezeset adott, átlagos sulya 66—69 kg. közép. A Duna jobb partján cséplése még mindig tart, általában jó közép a termés annak dacára, hogy több helyütt a nagy forróság folytán vékony szeműnek maradt. A Duna-Tisza közén szemképződése nem volt tökéletes, általában gyenge közép, Pestmegyében néhol közép eredményt hozott. A Tisza jobb partján mennyiségére kedvező, de minőségére nem kifogástalan, szeme sok helyen megszorult, apró lett: Abauj-Tornamegyében gőnczi járásban 20—24 (18 kévés) keresztet adott, hol is átlagos sulya 60—62 kg. A Tisza balpartján és a Tisza-Maros szögén a tavaszi a nagyobb birtokokon szórvaosan még arattak, ebből is kevés kivétellel jó termés lesz. Az erdélyi megyékben az őszi arpa részben learatva, részben még aratás alatt áll, az eredmény egyes megyékben gyenge, míg átlag közepesnek mondható.

Zab: A Duna balpartján többnyire még arattalan: a hosszan tartott szárazság folytán igen sokat szenvedett, rossz kialszékződés mellett a mag is hiányosabb lett: Arvamegyében még teljesen zöld, de javult; Trenesemgye részben aratás alatt áll, az eredmény egyes megyékben gyenge, míg átlag közepesnek mondható.

szem megszorult, de különben is a nagy forróság folytán igen apró és vékony szemű, Baranya, Vas és Zalamegyében helyenkint jó közép, a többi megyékben gyenge-közepes termést adott. A Duna-Tisza közén cséplése megkezdett, általában csak gyenge közép eredményt adott. A Tisza jobb partján vágása megkezdett, szalmája megkezdett, szeme gyenge, vékony, helyenkint silány; Abauj-Torna, Szepes és Ung, részben Bereg és Borsodmegyében az utóbbi időben tetemesen javult. A Tisza balpartján az aratás folyamatban van, a termés itt-ott gyenge, de általában jóval igerkezik. A Tisza-Maros szögén még kialszék alatt van, jól fízet. Az erdélyi megyékben arattak, szalmája többnyire apró, de kialszék jó; Csik, Haromszék, Hunyad, Kolozs és Szabemegyében gyenge, nagyobbára mégis közepes, sőt Alsó-Fehér, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyosmegyében közepesen felül.

Tengeri: A Duna balpartján eső hiányában elmaradt, előreláthatólag igen kevés lesz, egyes helyen takarmánynak tépik ki. A Duna jobb partján a szárazság miatt nem fejlődhetik, fonnad és keveset iger: Vasban, hol esőt kapott, javult. A Duna-Tisza közén, általában rosszul fejlődik. Havesmegyében, a Tisza-arterületén jó közepes termést adott. A Tisza jobb partján apró maradt, esőt kíván, Gömör és Kishontban most csövesedik, Beregben rosz. A Tisza balpartján alacsony, vékony száru, gyenge; ott, hol 3-án és 4-én eső volt, javult. A Tisza-Maros szögén a szárazságtól szenvedett, s rendes hozamnál jóval kevesebb lesz. Az erdélyi megyékben visszamaradt, csöveszini nem bír s üresesévé ki is hányna, nem szemezhet, általában silány termés mutatkozik, Kis- és Nagy-Küküllőmegyében — hol eső érte, — kielégítőleg áll.

Hivatalos piaci árak Aradon.

— Augustus 12. —
 1. Gabnanemlék: tiszta buza legnehezebb 6 frt 40 kr, közép 5 frt 80 kr, kétszeres legnehezebb 5 frt 50 kr, közép 4 frt — krajczár, rozsa legnehezebb 4 frt 60 kr, közép 4 frt 40 kr, zab legnehezebb 4 frt 60 kr, közép 4 frt 40 kr, retek-repeze legnehezebb — frt — kr, új kukorica 5 frt 50 kr mint.
 2. Liszt: legfinomabb 0-ás 17 frt 80 kr, legfinomabb 1. 15 frt 40 kr, zsemlye 14 frt 40 kr, fehér kenyér 13 frt 60 kr, fekete kenyér 10 frt 50 kr, rozs 12 frt 30 kr, tengeri — frt — kr mint. Dara tiszta buzából 17 frt 80 kr. Arpakása 16 frt — kr mint.
 3. Hüvelyesek: borsó 17 frt 50 kr, bab 10 frt 80 kr, lencse 18 frt 20 kr, köleskása 11 frt 60 kr, burgonya 4 frt 80 kr mint.
 4. Széna: 1. kötött legjobb 4 frt 80 kr, közepeszerű 4 frt 50 kr, kötetlen: legjobb 4 frt 50 kr, közepeszerű 4 frt — kr egy mázsa.
 5. Kötött vagy ágyi szalma: legjobb 1 frt 80 kr, közepeszerű 1 frt 60 kr egy mázsa.
 6. Takarmányszalma: legjobb 1 frt 80 kr, közepeszerű 1 frt 60 kr egy mázsa.
 7. Alomszalma: legjobb 1 frt 20 kr, közepeszerű 1 frt — kr egy mázsa.
 8. Pa: búkk 3 frt 15 kr, eser 3 frt 15 kr, szilfa 3 frt 10 kr, fenyő 2 frt 50 kr, egy kőbm.
 9. Hus: marha 52 kr, borjú 72 kr, disznó 48 kr, juh 32 kr, disznószőr 60 kr, szalonna 52 kr, vaj 1 frt 20, olvasztott vaj — frt — kr, egy kilo.
 10. Vegyesek: Borszessz 38 kr, tej 10 kr, fehér 6 bor 30 kr, fehér új bor 22 kr, vörös 6 bor 80 kr, vörös új bor 6 kr, ezet 6 kr, pálinka (szilva) 40 kr, sör 28 kr egy liter.
 11. Zöldés: Kél (Kohl) 16 kr, kalarábi (Khole-rábi) 12 kr, veres vagy czeklarépa 10 kr, sárga- vagy muróképa 14 kr, vereshagyma 12 kr, fokhagyma 20 kr, czezler 16 kr, petrezselyem 14 kr, pastinák 14 kr, leveles-zöldség (Suppengrün) — kr, tojás darabja 2 kr, bors 1 frt 60 kr, paprika 1 frt 20 kr, kilogrammonként, paradicsom — kr, saláta, — kr, 100 ugorka — kr.

Magyar papíráradék 5 sz. 87 40
 Magyar vasuti kölcsön 150 50
 Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib. 98 —
 Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib. 115 50
 Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib. 104 25
 Magyar földterhermentesítési kötvény 104 25
 Magyar földterhermentesítési kötvény 104 25
 Temes-bánati földterhermentesítési kötvény 104 25
 Pemes-bánati földterhermentesítési kötvény 104 25
 Erdélyi földterhermentesítési kötvény 104 50
 Magyar szőlőudvarosi kötvény 100 —
 Magyar nyeresémi-sorsjegyi-kölcsön 123 50
 Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény —
 Tiszazabalyozási és szegedi sorsjegyi 123 50
 Osztrák járadék papírban 81 35
 Osztrák járadék ezüstben 32 60
 Osztrák járadék aranyban 112 50
 1860-iki osztrák államkötvény 136 —
 Osztrák-magyar bankrészevény 884 —
 Magyar hitelbankrészevény 287 50
 Osztrák hitelintézeti részvény 281 70
 Ezüst —
 36 és kir. arany 5 93
 20 frankos arany (Napoleonkor) 9 98
 Német birodalmi márká 61 65
 London 126 10
 20 márkos arany 12 35

Vegyes közlemények.
Szesszlet.
 (Augustus 12.)
 (B.) Készaru nagyban 27.—27.25, kisnyiban 27.75, hordó nélkül per 100 liter.
Budapesti gabnatőzsde.
 (Augustus 12.)
 A vételkedv gyengült, 1000 mm. forgalom, az árak néhány krajczárral olcsóbb. Tavasz buza 7.34—7.86, őszi buza 6.80—6.81, őszi zab 5.42—5.44, tavaszi zab 5.77—5.79, engeri tavaszra 5.45—5.47, káposzta-repeze 11.87—12.
Hivatalos árfolyam
 a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. évi augusztus hó 12-én.
 Magyar aranyjáradék 6 sz. 100 60
 Magyar aranyjáradék 4 sz. 100 60

Közeledés.
 A vonat
 ind. Aradról
 ér. Aradra
 Csabai vegyesvonat . . . regg. 6 20 este 6 28
 Budapesti személyvonat . . d. u. 12 31 regg. 5 45
 Erdélyi vegyesvonat . . . d. u. 4 30 d. e. 4 42
 Temesvári vegyesvonat . . regg. 6 — d. e. 11 39
 Borosszécsi vonat d. u. 5 48 este 8 17
 Szegedi személyvonat . . . regg. 4 38 este 7 18
 d. u. 2 56 d. u. 7 50

IDEGENEK NEVSORA.
 (Augustus 12.)
 Fehérkereszt-szálló. Korbuly György, birtokos, Bánhegyes. Haan Béla, ügyvéd, B.-Csaba. Leipnickei Mór és leánya. Makó Róth J., magánzó. Pécska, Posch Leo, magánzó. Bpest. Prick J., Schwarz Lipót, Süder Miksa, Brez Agoston, Cah Sándor, Breier Dező, utazó. Bpest. Singer S. utazó, Kiviny János, Tuvely Ferdinánd, utazó, Bécs. Felle Gyula, utazó Grác.
 Túchezer-szálló. Bernart B., birt. Berzova. Diacovovitz K., mérnök, N.-Bogán. Lieb József, keresk., Bpest. Korai J., főpinczér, Szeged.
 Nádor-szálló. Br. Vasmer N., Dombegyháza. Br.

Előkelő orvosi tekintélyek u. m.
 dr. Korányi tr. kir. tanácsos, dr. Kézsmár szky tr., dr. Kéti, dr. Schwimmer tr., dr. Stiller tr., dr. Müller Kálmán egyetem tr., dr. Gross Sándor megyei t. főorvos, dr. Reinitz, dr. Herman S. főorvos stb. Budapest: dr. Kál lay Adolf rendelő-orvos Karlsbadban: dr. Braun tr. udvari tanácsos, dr. Rokitsány tr. kormánytanácsos, dr. Schmitzler tr., dr. Uertr., dr. Winteritz tr., dr. Herz egyetem tr., dr. Rott tr., dr. Marenczeller, Eulenthal li dr. Kautz, dr. Gold udv. orvos, dr. Bat sy a bécsi orvosi collegium titkár stb. stb. Bécsben: itéleten folytán.

KORONA-FORRÁS
 (HYGIEA-SPRÜDEL)
 A legfinomabb, legízesebb és legértékesebb szőlőszesztől.
 HYGIEA-SPRÜDEL
 nemcsak a legkiválóbb, legkellemesebb ízű és legegészségesebb ital, hanem egyszerűsége és emésztési, lélegzési és vizeletzervezetek bajában elsőrendű gyógyviz.
 BORRAL VEGETITVE KITÜNŐ.
 Kapható A r. a. o. n minden nagyobb fűszerkereskedés és vendéglőben.
 A forrástó mány egyedül alkotája
MAITNER ADOLF,
 BUDAPEST, Arany János-u. 36. sz.
 Legjobb óvszer a kolera ellen.

Hirdetmény.

A vízjogi törvény (1885. évi XXIII. t.-cz.) 189. §-a, valamint ezen törvény végrehajtása tárgyában a nm. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi és a közmunka- és közlekedési m. kir. miniszter urak által egyetértőleg mult évi deczember hó 31-én 45689. sz. a. kibocsátott általános rendelet 87. §-a alapján felszólítom az Arad sz. kir. város területén fennálló vízi-művek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, hogy a jogosítványaikra vonatkozó engedélyt ha ezt eddig nem teljesítették volna, 1887. évi november 15. napjáig nálam írásban mutassák be, vagy pedig írásban igazolják azt, hogy vízi-műveik 1886. évi január hó 1-je óta háborítlanul fennállanak anélkül, hogy mások jogosult érdekeit sértenék és mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsnak találta tak volna.
 Megjegyzetetik, hogy a bejelentések a vízjogi törvények 191. §. második bekezdése értelmében bélyegmentesek.
 Ezen bemutatási, illetve igazolási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vízi munkát tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési, iparvállalatokra, malmokra, továbbá nyilvános és magán csatornákra, mesterséges víztartókra, védgátákra és szilipekre egyaránt érvényes.
 A kik jogosítványukat igazolni nem tudják, vagy igazolás végett a fent kitűzött határidőben nem jelentkeznek, azoknak vízművei az idézett törvény 191. §. értelmében nem létezneknek fognak tekintetni, s az ily vízművekre nézve a vízjogi törvény 163. és következő szakaszai és a hivatkozott általános miniszteri szabályrendelet 3—32. §§. lesznek alkalmazandók. Arad, 1887 augusztus hó 9-én.
SALACZ,
 kir. tanácsos, polgármester.

Weisz Mór

legrégibb varrógép-raktár Aradon, főtér 21. sz. 1-ső emelet, a megyeházzal átellenben.

Csoda és mégis való!

28 frt egy egész új Singer családi varrógép, szekrényvel, minden készlettel, legjobb szerkezet, kitűnő, szép kiállításban,
 35 frt egy egész új Singer Medium varrógép iparosok számára és női ruha készítésre. Szép kiállításban és teljes felszereléssel.
 44 frt egy nagy Singer 4. számú legnagyobb varrógép, nehéz szabó, czipész- és szűrszabó-munkákra, egész új ez minden készletekkel.
 Ezen gépek méter-mértékkel, hajócska kivétel készülékekkel, öngombolyítóval, kerékkel, karikán járó átványokkal és minden a géptechicában fellelhető összes ujdonságokkal van ellátva.
 38 frt egy nagy Howe C. 4. számú varrógép, egész új, Huyfer nagy kerékkel, minden készlettel.
 68 frt egy nagy J. Auger Newyork varrógép, legnagyobb szabó és szűrszabó gép.
 75 frt egy 37 ctm. hosszú karral szerkesztett Cylinder Elastique nagy varrógép, (ugynevezett könyök-gép) álló hajócskával és köröskörül varróképesseggel.
 13 frt egy Express kézi varrógép.
 18 frt egy Rhemania kézi varrógép, dupla-tűző és vasalappal.
 Singer gépekhez való tük darabja 3 kr., Howe, Wheeler & Wilson, Cylinder és egyéb gépekhez tük darabja 4 kr.
 Minden gépalkatrész az eddigi árhoz képest 50%-kal olcsóbb.
 Ezen feltűnő olcsó árak csakis abból az okból lehetségesek, hogy nem tartok drága bolthelyiséget, sem ügynököt, sem utazót, mi temérdek költségekkel jár és készpénz fizetés mellett minden veszteség is ki van zárva. Hitelképes vevők, közmegeállapodás után csekély ártelemeléssel, rész-törlesztés mellett is vehetnek. 401—20.25
 Nagy gépjavitó műhely, legjobb és legolcsóbb kiszolgálással.

Vidéki szülők figyelmébe!

Egy állami tisztviselőnél két lyczeumi tanuló teljes ellátásba elfogadtatik. 1—1
 Bővebbet a templom-utczai Czitronyi J.-féle kávéházban.

A magyarádi és ménesi bortermelők szövetkezete borainak árjegyzéke.
 Aradon, Deák Ferenc-utcza 33-34. sz. (Heim-féle házban.)
Fehér borok
 72 centiliteres palackokban:
 Magyarádi asztali bor 20 kr.
 Magyarádi asztali bor 25 kr.
 Magyarádi asztali bor I 30 kr.
 Magyarádi bakstor 35 kr.
 Magyarádi bakstor, ó 45 kr.
 Literes palackokban:
 Asztali bor 22 kr.
 Magyarádi asztali bor 28 kr.
 Magyarádi asztali bor 35 kr.
 Magyarádi asztali bor I 40 kr.
 Magyarádi bakstor 55 kr.
 Magyarádi bakstor, ó 60 kr.
 Ménesi gyoroki asztali bor 1°, lit. palackban 28 kr.
Vörös borok
 72 centiliteres palackokban:
 Ménesi-gyoroki 25 kr.
 Ménesi-gyoroki 35 kr.
 Ménesi-gyoroki 45 kr.
 Ménesi szemelt bor 55 kr.
 Hectoliterenként hordókban:
 Ménesi-gyoroki fehér 13—15 frt.
 Magyarádi fehér bor 18—20 frt.
 Magyarádi I 25 frt.
 Ménesi-gyoroki vörös bor 24 frt.
 Ménesi-gyoroki vörös bor 28 frt.
 Ménesi vörös 35—45—60 frt.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek, melyek legelőszörubb postautalvány, vagy utánvét mellett azokozóltatnak.
 Próbaküldemények postán (3 üveg egy 5 kilós csomag) bérmentve küldenek 2 frt. 2 frt 20 kr. és 2 frt 40 kr. vasuton 16 palack 8 frt. Különböző borainkól összesítva, üveg és csomagolással belevéve.
 A bor-árak aradi pinczákban hordó és palack nélkül értetnek, fizetendők Aradon. Kivánatra hordókat kölcsön adunk, az átvadó azonban azokat egy hó leforgása alatt tisztán és bérmentve visszaküldenek, vagy árat megfizetni tartozik. Palackokt külön 10 lo. számlitattik, üres palackok tisztelt megrendelőinkől darabonként 10 krban visszatétnek. 360—23*
Boraink kaphatók:
 Bisztriczky J. utoda, Guttman Samu, Schenk E., Hödel Emil, Dratsy Lajos, Adler A., Irsa M., Domonkos József, Faber Antal kereskedő uraknál és foraktárunkban Deák Ferenc-utcza 33-ik szám.
 A pinczékben tartott palackok ozé-günk bélyegét a dugón beégetve viselik, mire t. vevőinket különösen figyelmeztetjük.

szikviz-(szóda) készítő gépek

jutányos árakon

kaphatók üzletben, melyek nagy előnyel bírnak a — régibb szerkezetű gépek felett, a mennyiben a szénsav alulról nyomul a vizen keresztül és azzal gyorsabban és sokkal jobban egyesül, miáltal a szikviz sokkal erősebb, gyorsabban fejlődik, kevesebbe kerül (mivel kevesebb borkó és szóda szükséges) a gép kezelése nagyon egyszerű, költséges javításoknak nincsen kitéve.
 Az oly tiszta borkó és szóda bicarbon-néból készült szikviz betegnek, különösen gyomor-betegnek, mint egészségeseknek nagyon ajánlható, különösen meleg idősokban és a hol az ivóvíz nem tökéletesen egészséges.
 Ezen gépekkel egyszersmind mindennemű hűsítő italokat, ugyszintén nagyon jó magyar pezsgő bort is félóra alatt lehet elkészíteni.
 Tisztelettel
Erney Gyula,
 a „Nád papagály”-hoz
 Aradon

Rosenberg Jakab

uri és női különlegességek áruháza
 Aradon, Templom-utcza, Minorita-palota,

Bátorkodom a n. é. közönségnek figyelmét felhívni a még raktáromon levő összes czikkeimre, melyeket határozott szabott gyári árakon készpénz fizetés mellett elárusítok.
 Egyuttal bátorkodom becses tudomására hozni, hogy a bolti felszerelések eladók: az üzlet helyiség kiadó, s az egész üzlet egyszerre is eladatik.
 Minél számosabb látogatásért esedez
 Tisztelettel
ROSENBERG JAKAB.